

Persconferentie - 4 februari 2009

Projectenoproep 'Voorbeeldgebouwen 2008'

Goedemorgen dames en heren,

Allereerst wil ik u allen van harte danken voor uw aanwezigheid!

Het verheugt mij ten zeerste dat deze conferentie bijgewoond wordt door de heer Piebalgs, Europees commissaris voor Energie. Zijn aanwezigheid bewijst dat de wil om van de hoofdstad van Europa, Brussel, de hoofdstad van de duurzame ontwikkeling te maken werkelijkheid aan het worden is.

Graag geef ik het woord aan de heer Piebalgs.

Wat de projectenoproep betreft: normaalgezien worden er aan een nieuw of een gerenoveerd gebouw geen aanzienlijke verbeteringen aangebracht in de dertig (en zelfs veertig) jaar volgend op de bouw of de renovatie. Bij de opstelling van het milieu- en energetisch beleid moet er dan ook rekening gehouden worden met die tijdshorizon.

Maar... bij ongewijzigde productie- en consumptiemethoden zullen wij over dertig jaar hard geconfronteerd worden met de gevolgen van de uitputting van de natuurlijke rijkdommen en de impact ervan op het leefmilieu. Wij moeten onze fatalistische houding laten varen. Vandaag al bestaan de vereiste technieken en de nodige kennis. Uw aanwezigheid levert het bewijs. Deze toekomstgerichte sector moet door ons, beleidsmakers, op een intelligente manier gestimuleerd worden.

2007: eerste projectenoproep 'Voorbeeldgebouwen'

Om die redenen heb ik in 2007 de eerste projectenoproep 'Voorbeeldgebouwen' gelanceerd om de Brusselse vastgoedsector warm te maken voor het ontwerp en de realisatie van gebouwen met een energetische en ecologische modelfunctie. Die oproep was gericht aan diegenen die bouw- en renovatieprojecten in Brussel ontwikkelen en vroeg hun om blijf te geven van doortastendheid, durf en engagement.

Het **doel** was de totstandbrenging van het bewustzijn dat het mogelijk is om **op korte termijn gebouwen te realiseren met zeer hoge energie- en milieuprestaties, die tevens technisch reproduceerbaar zijn en een aanvaardbare financiële rentabiliteit bieden**, zodat zij in de nabije toekomst als voorbeeld kunnen dienen

Tot mijn grote tevredenheid kan ik toegeven dat het resultaat ver boven mijn verwachtingen lag. Voor deze projectenoproep zijn er immers 39 gebouwen geselecteerd. Samen vertegenwoordigen zij 128.000 m² aan oppervlakte, waaronder 33 700 m² passiefbouw.

2008: tweede projectenoproep

Begin 2008 is er een tweede projectenoproep 'Voorbeeldgebouwen' gelanceerd. Die oproep is op de vorige editie geënt, maar legt de lat nog wat hoger, vooral wat de te bereiken vereisten voor renovatieprojecten betreft.

Er moet vastgesteld worden dat de kwaliteit die evolutie gevolgd heeft, aangezien niet minder dan 34 projecten aan de vooropgestelde vereisten beantwoorden en dus geselecteerd zijn. Samen vertegenwoordigen zij 69.192 m² aan oppervlakte. Het totaalbedrag van de toegekende premies bedraagt 6,4 miljoen euro.

In het algemeen kan ik stellen dat de projecten misschien wel minder oppervlakte vertegenwoordigen, maar dat zij van betere kwaliteit zijn en beter overeenstemmen met de Brusselse werkelijkheid en dit vanwege het aanzienlijk grotere aantal renovatieprojecten, vooral in de sector van de huisvesting.

Enkele cijfers:

Typologie	Aantal projecten	Oppervlakte m ²
Individuele huisvesting*	11	2.420
Collectieve huisvesting*	10	23.510
Kantoor & handel	6	20.242
Collectieve voorzieningen	7	23.020
TOTAAL	34	69.192

* De geselecteerde projecten omvatten in totaal

280 woningen.

Wat de energieprestaties betreft

Alle woningen volgen de passiefstandaard (15 kWh/m²/jaar) of zijn woningen met laag energieverbruik (30 kWh/m²/jaar) of zeer laag energieverbruik (60 kWh/m²/jaar).

Ook de overige projecten hebben allemaal uitstekende energetische prestaties die nauw aansluiten bij de normen voor laag energieverbruik. Sommige projecten noemen zichzelf ook 'koolstofvrij'.

Graag wil ik de ongelooflijke vooruitgang van de renovatieprojecten voor woningen onderstrepen. De meeste van die projecten bereiken de normen voor laag energieverbruik. Enkele jaren geleden leek dat absoluut onmogelijk.

Wat de ecobouw betreft

Naast de energetische prestaties heeft de projectenoproep ook bewezen dat het **mogelijk is om zonder grote meerkosten de ecologische voetafdruk van een gebouw te verkleinen**. Zo stellen we een veralgemening vast van de bewustwording van de ecologische balans van de gebruikte materialen, met bijvoorbeeld een veralgemening van het gebruik van houtstructuren, waardoor de toepassing van zeer dikke, maar goedkope isolatielagen mogelijk wordt. Een andere opmerkelijke doorbraak is die van de natuurlijke isolatiematerialen (houtvezel, cellulose,...), die enkele jaren geleden bijna onbekend waren en nu zo goed als standaard aanwezig zijn in dit soort projecten.

Sommige technieken vinden we bijna systematisch in alle projecten terug. Het gaat onder meer om het beheer van regenwater via groendaken, infiltratiezones op het perceel, opvangreservoirs voor het hergebruik van regenwater voor de wasmachine of de spoeling van toiletten,... Deze bijzondere aanpak genereert winst voor de bouwheer (waterbesparing, verbetering van de kwaliteit in het woonblok), maar ook voor de gemeenschap, dankzij de vermindering van het regenwater dat na hevige regenval in de riolen terechtkomt. Door een veralgemening van deze aanpak zouden overstromingen in de toekomst vermeden kunnen worden.

Nog een laatste vaststelling met betrekking tot deze projecten is het feit dat de algemene principes van de ecobouw voor een **verbetering van de kwaliteit van de binnenlucht** zorgen (geen materialen met oplosmiddelen, beheer van de luchtventilatie en de luchtvernieuwing) en dus een **gunstige invloed op de gezondheid** hebben.

Kwaliteit als uitdaging

De projectenoproep 'Voorbeeldgebouwen' wil een **uithangbord worden van de Brusselse knowhow en het Brusselse klimaat-, energie- en milieubeleid**. Daarom – en ik benadruk het graag – is er een **doorlopend kwaliteitsproces** ingesteld om de juistheid en de waarheidsgetrouwheid van de aangekondigde prestaties te controleren.

Zo zijn de geselecteerde projecten onder meer onderworpen aan het nauwkeurige technische onderzoek van onafhankelijke studiebureaus en deskundigen om hun geloofwaardigheid te testen.

Tijdens de uitvoering kan elk project afzonderlijk rekenen op de individuele begeleiding door een deskundige. Op die manier kan de deskundige de bouwheer en het ontwerpteam helpen bij het bereiken van de aangekondigde ambities en tegelijkertijd die ambities aan de werkelijkheid toetsen.

Bovendien moeten alle bouwheren bij de ingebruikname van hun gebouw, en dit gedurende vijf jaar, hun meterstanden voor energie- en waterverbruik doorgeven.

Op die manier kan het Brussels Gewest de geloofwaardigheid van de projecten garanderen en deze projecten ten volle gebruiken om terughoudende bouwheren en architecten te overtuigen.

Tot slot

Nogmaals wil ik onderstrepen dat wij getuige zijn van een **echte ommekeer in de energie- en milieucultuur in de bouw- en renovatiesector**.

Beeld u eens even in: over twee à drie jaar zal er in Brussel, een stad die allesbehalve een uitblinker in duurzaam bouwen was, bijna 200.000 m² aan gebouwen (73 projecten) opgetrokken worden, waaronder 59.700 m² aan

passiefgebouwen en gebouwen volgens standaards die enige tijd geleden zelfs niet bekend waren.

In het licht van de uitdagingen met betrekking tot het klimaat en het einde van het aardolietijdperk moeten wij onze capaciteit om ons aan te passen aan een veranderende wereld ontwikkelen en snel werk maken van de overgang van Brussel naar een energiezuinige en milieuvriendelijke maatschappij.

Mijn politieke ambitie is dan ook om van Brussel, de hoofdstad van Europa, de hoofdstad van de Duurzame ontwikkeling te maken.

Ik ben erg trots en tevreden met het dynamisme dat de Brusselaars aan de dag leggen. Door in te gaan op deze twee projectenoproepen hebben zij bewezen dat verandering mogelijk is. Graag wil ik dan ook ieder van hen van harte danken.

Aan iedereen die nog twijfels heeft - beleidsmakers, politici, technische verantwoordelijken, ... - zou ik willen vragen om open te staan voor de werkelijkheid! De koerswijziging die wij moeten doorvoeren vormt een niet te missen kans. Elk van ons moet voor de toekomst kiezen. Alle Brusselaars moeten hun steentje bijdragen!

Tot slot wil ik u nog mededelen dat ik, precies om al deze initiatieven te ondersteunen en om de koerswijziging aan te houden, volgende week bij de Brusselse Hoofdstedelijke Regering een aanvraag voor een principeakkoord voor de lancering van een derde projectenoproep Voorbeeldgebouwen 2009 zal indienen.

Evelyne Huytebroeck
Brussels minister van Leefmilieu en Energie

Informatie: www.evelyne.huytebroeck.be